

HAJDÚ-BIHAR VÁRMEGYEI
TERÜLETI VÁLASZTÁSI BIZOTTSÁG
☒ 4024 Debrecen, Piac u. 54.. ☎:52/507-524
e-mail: valasztas@hbmo.hu

56/2024. (VI. 13.) TVB

Határozat

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a Bódi Judit polgármesterjelölt (lakcíme: 4024 Debrecen, Piac u. 54.; személyi azonosítója: 12345678) által a Hajdúnánás Város Helyi Választási Bizottsága 54/2024. (VI. 08.) HVB számú határozata ellen benyújtott fellebbezés alapján

Hajdúnánás Város Helyi Választási Bizottságának

54/2024. (VI. 08.) HVB számú határozatát megváltoztatja, a Bódi Judit által benyújtott kifogásnak részben helyt ad és megállapítja, hogy ismeretlen személy megsértette a Ve.

144. § (2) bekezdését azzal, hogy az általa kiadott plakáton nem tüntette fel a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét.

A határozat ellen a döntéstől számított három napon belül a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz benyújtott, de a **Kúriához** (Kúria címe: 1055 Budapest, Markó utca 16., levelezési cím: 1363 Budapest, Pf. 35.) címzett bírósági felülvizsgálati kérelemnek van helye.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani úgy, hogy az legkésőbb **2024. június 16. 16.00 óráig** a Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz megérkezzen.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthatja be személyesen vagy levélben, illetve olyan elektronikus dokumentumként, amelyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező személy esetében a kérelem benyújtója minősített elektronikus aláírásával látott el. Ha a bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet elektronikus dokumentumként nyújtja be, annak mellékleteit a kérelmező oldalhú másolatban elektronikus okirati formába alakítja.

A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi szakvizsgálóval rendelkező személy - a szakvizsga-bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával - saját ügyében ügyvédi képviselet nélkül is eljárhat.

A bírósági eljárás nem tárgyi illetékmentes. A bírósági felülvizsgálati kérelem benyújtóját tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg.

A bírósági felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell:

- a kérelem - a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdés szerinti - alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A bírósági felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja a kérelem benyújtójának elektronikus levélcímét vagy postai értesítési címét.

A bírósági felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók.

Indokolás

A Kérelmező 2024. június 11. napján 13:36 órakor emailben nyújtotta be fellebbezését Hajdúnánás Város Helyi Választási Bizottságánál, annak 54/2024. (VI. 08.) HVB számú határozatával szemben, melyet egyidejűleg másolatban a Területi Választási Bizottság részére is megküldött. Ettől függetlenül a fellebbezést a HVB titkársági feladatait ellátó helyi választási iroda 2024. június 11. napján 16:33 órakor külön is felterjesztette a fellebbezés elbírálására hatáskörrel rendelkező Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottsághoz, melyhez egyidejűleg csatolta az ügyi előzményi iratanyagát.

A Helyi Választási Bizottság a fellebbezéssel támadott határozatában a Ve. 215. § c) pontja alapján a kifogást érdemi vizsgálat nélkül elutasította, mivel álláspontja szerint az nem tartalmazta a Ve. 212. § (2) bekezdésében foglaltakat.

Döntését arra alapozta, hogy a Bódi Judit aláírásával benyújtott kifogás nem érkezhett Bódi Judit választópolgártól, mivel annak több adata azt támasztja alá, hogy azt Bódi Judit az Összefogas Hajdúnánásért Egyesület képviselőjében nyújtotta be.

A HVB meglátása szerint ezt támasztja alá az a tény, hogy az email cím, ahonnan a kifogást benyújtották, az Összefogas Hajdúnánásért Egyesület domain-hez tartozik. Az egyesület hivatalos, a TVB által nyilvántartásba vett email címe: osszefogas@hajdunanasert.hu, míg a benyújtó személy email címe: bodijudit@hajdunanasert.hu.

Szintén bizonyítottnak látta mindezt a HVB az alapján, hogy a kifogástevő levelezési címe azonos az Egyesület székhely címével, valamint, hogy ő az Egyesület elnöke és annak a választás során nyilvántartásba vett polgármesterjelöltje.

Mindebből azt a következtetést vonta le a HVB, hogy a kifogás valójában az Összefogas Hajdúnánásért Egyesület, mint jelölő szervezet által benyújtott beadvány, viszont ebből adódóan az nem tartalmazza az Egyesület, mint valódi benyújtó nevét, székhelyét és bírósági nyilvántartásba vételi számát, melyek a Ve. 212. § (2) bekezdés c) és d) pontjai alapján a kifogás kötelező tartalmi elemei, ezáltal pedig a Ve. 215. § c) pontja értelmében érdemi vizsgálat nélküli elutasításnak van helye.

Ezt követően, a fentebb megjelölt időpontban benyújtott fellebbezésében a Kérelmező előadta, hogy a HVB döntése iratellenes és teljesen abszurd, mert ezzel a HVB azt mondta ki, hogy ő nem Bódi Judit választópolgár, hanem az Egyesület képviselője. Tény azonban, hogy ő Bódi Judit választópolgár és az Egyesület, mint jelölő szervezet képviselője egy személyben, a HVB mégis önkényesen és iratellenesen döntött a kifogástevő személyének „átminősítésekor”. A személyi azonosítószáma megadásával éppen ő maga tette egyértelművé, hogy a kifogást választópolgárként és nem az egyesület képviselőjeként nyújtotta be, illetve beadványában sehol nem említette az Egyesületet, csak a saját természetes nevét.

Álláspontja szerint az elsőfokú határozat indokolásából az olvasható ki, hogy a saját kifogása benyújtójának személyét nem ő határozza meg, hanem az Egyesület székhelye, az abban betöltött tisztsége. Véleménye szerint ez a HVB álláspont abszurd és jogellenes, mert a Ve. ilyen előírást nem tartalmaz.

Sérelmezte továbbá az email címe vonatkozásában tett megállapítást, mivel az email cím megadása a Ve. alapján egyrészt opcionális, másrészt nincs arra vonatkozóan jogszabályi korlát, hogy milyen email címet lehet a beadványban megadni, így az lehetett az egyesületi email címe is.

A HVB mindezzel megsértette a Ve. 14. § (1) bekezdésében vele szemben rögzített, a törvényesség biztosítása és pártatlanság követelményét, a Ve. 212. § (2) - (3) bekezdéseit, valamint a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti jóhiszemű és rendeltetészerű joggyakorlás követelményét.

Mindezek alapján kérte a TVB-t, hogy a Ve. 231. § (5) bekezdés b) pontja alapján az elsőfokú határozatot oly módon változtassa meg, hogy a kifogásnak teljes terjedelmében adjon helyt.

A Hajdú-Bihar Vármegyei Területi Választási Bizottság a következőket állapította meg:

A Ve. 221. § (1) bekezdése értelmében a választási bizottság elsőfokú határozata ellen az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be fellebbezést. A Ve. hivatkozott jogszabályi rendelkezése alapján, a másodfokon eljáró szervnek először azt szükséges vizsgálnia, hogy a fellebbezést az ügyben érintett személy nyújtotta-e be.

A TVB ebben a körben megállapította, hogy a Kérelmező fellebbezésében egyértelműen hivatkozik arra, hogy azt, mint az ügyben érintett polgármesterjelölt nyújtja be, így az el nem bírált, kampányszabálysértéssel összefüggő kifogás jelöltkénti jogaira és kötelezettségeire kihat, ily módon Kérelmező az ügyben érintett személynek minősül.

A Ve. 223. § (3) bekezdése értelmében fellebbezést jogszabálysértésre hivatkozással, illetve a választási bizottság mérlegelési jogkörben hozott határozata ellen lehet benyújtani.

A Ve. 224. § (3) bekezdése alapján a fellebbezésnek tartalmaznia kell:

- a) a kérelem 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- b) a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét),
- c) a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve, ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a személyazonosságát igazoló igazolványának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A Ve. 231. § (1) bekezdés d) pontja alapján a fellebbezést érdemi vizsgálat nélkül el kell utasítani, ha nem tartalmazza a 224. § (3) bekezdésében foglaltakat.

A TVB álláspontja szerint a fellebbezés megfelel a Ve. által előírt tartalmi és alaki követelményeknek, ezért azt érdemben vizsgálta, az alábbiak szerint:

A fellebbezés alapján a TVB-nek először abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy jogsértő-e a HVB döntése amiatt, hogy a Kérelmező kifogását érdemi vizsgálat nélkül elutasította azért, mert azt magánszemélyként (választópolgárként) és nem az Összefogás Hajdúnánásért Egyesület jelölő szervezet képviselőjeként nyújtotta be.

A TVB álláspontja ebben a tekintetben egyértelmű: a Ve. 208. §-a világosan meghatározza, hogy ki jogosult kifogás benyújtására. Eszerint kifogást a választásra irányadó jogszabály, illetve a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére, azaz jogszabálysértésre hivatkozással a központi névjegyzékben szereplő választópolgár, jelölt, jelölő szervezet, továbbá az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet nyújthat be.

Kifogást a Ve. szabályai alapján tehát bárki benyújthat.

Ebből következően jogszabálysértő módon járt el a HVB akkor, amikor a Kérelmező választópolgári minőségét figyelembe nem véve, téves jogértelmezéssel arra a következtetésre jutott, hogy egy jelölt csak azért, mert adott jelölő szervezetnek a jelöltje, nem nyújthat be kifogást a központi névjegyzékben szereplő választópolgárként. A Ve. ilyen jellegű megkülönböztetést nem tartalmaz és ellentétes is volna a kifogás jogintézményével, hiszen minden választópolgárnak joga van arra, hogy bizonyos formai kötöttségek mellett kétségbe vonja a választási eljárásban szereplő személy vagy szervezet eljárásának törvényességét.

Ebből következően a TVB-nek a HVB helyett érdemben kellett vizsgálnia a Kérelmező által benyújtott kifogást annak érdekében, hogy a Ve. 14. § (1) bekezdéséből fakadó kötelezettségének eleget téve, a választás törvényes rendjét helyreállítsa.

A kifogásban szereplő tényállás szerint Kérelmező azt azért nyújtotta be, mert álláspontja szerint [redacted] által, hogy olyan, a Ve. 144. § (1) bekezdése szerint plakátnak minősülő szórólapokat terjesztett Hajdúnánáson, amelyek nem tartalmazták a Ve. 144. § (2) bekezdésében előírt ún. impresszumot, azaz nem tartalmazták a kiadója nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét, megsértette a Ve. 144. § (2) bekezdésében található tételes rendelkezését.

A kifogásához csatolt egy „Hajdúnánásiak!” megszólítással kezdődő szórólapról készült fényképet, mely szórólap, álláspontja szerint, tartalma alapján kampánykiadványnak tekinthető. Csatolt továbbá egy két tanú által aláírt, Bódi Judit és [redacted] hajdúnánási lakosoktól származó nyilatkozatot, melyben nevezett személyek büntetőjogi felelősségük tudatában arról nyilatkoznak, hogy az okirat keltének napján, azaz 2024. június 6-án 11:30 és 11:45 óra közötti időtartamban szemtanúi voltak annak, hogy a Peczel utca elején [redacted] impresszum nélküli szórólapot helyezett el a postaládákban, a Fidesz-Magyar Polgári Szövetség által kiadott szórólappal együtt.

A TVB megtekintette a becsatolt képeket a szórólapokról. Ezek kapcsán megállapította, hogy azok tartalmuk alapján a Ve. 140. §-a szerinti kampányeszköznek minősülnek, mivel egyértelműen alkalmasak a választói akarat befolyásolására vagy annak megkísérlésére. A szórólapok kétségkívül negatív megállapításokat tesznek Bódi Judittal kapcsolatban és arra utalnak, hogy az „önkormányzatba történő bejutása” esetén a szórólapok által felhívott negatív tendenciák és tevékenységek folytatódni fognak.

A Ve. 144. § (1) bekezdése alapján azt is megállapította, hogy azok választási plakátnak minősülnek, hiszen a Ve. idézett jogszabályi helye értelmében plakát a választási falragasz, felirat, szórólap, vetített kép, embléma mérettől és hordozóanyagtól függetlenül.

A Ve. 144. § (2) bekezdése kimondja, hogy kampányidőszakban a jelölő szervezetek és a jelöltek engedély és bejelentés nélkül készíthetnek plakátot, azonban azon fel kell tüntetni a kiadó nevét, székhelyét és a kiadásért felelős személy nevét, azaz az ún. impresszumot.

A TVB utóbbi előírással összefüggésben megállapította, hogy az egyik szórólap tartalmazza az impresszumot, megjelölve, hogy azt a FIDESZ-MPSZ adta ki, míg a másik két szórólap egyáltalán nem tartalmaz ilyet, következésképpen a Ve. 144. § (2) bekezdésének sérelme kétségkívül megállapítható.

Ezt követően, a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján azt vizsgálta, hogy azokból megállapítható-e, hogy ki a plakát kiadója.

Ennek azért van jelentősége, mert a Nemzeti Választási Bizottság számos döntésében megállapította [162/2022 NVB határozat; 198/2022. NVB határozat; 208/2022. NVB határozat; 222/2022. NVB határozat], hogy a Ve. 144. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés kifejezetten a plakát készítése kapcsán került kodifikálásra, ezért a kiadó nevének, székhelyének és a kiadásért felelős személy nevének feltüntetésére vonatkozó kötelezettség és az annak elmulasztásából eredő felelősség, kifejezetten a plakát készítőjét, készíttetőjét terheli, így amennyiben a plakát elhelyezője (terjesztője) a plakát kiadójától, kiadásáért felelős személytől eltér, nem felel a plakát hiányosságaiért.

A Ve. 43. § (1) bekezdéséből és 218. § (1) bekezdéséből fakadóan a választási bizottság a rendelkezésére álló adatok alapján dönt.

Ebben a körben a TVB vizsgálta a Kérelmező által benyújtott nyilatkozatot, mint teljes bizonyító erejű magánokirat tartalmát. Etekintetben arra jutott, hogy abból legfeljebb csak arra vonatkozóan vonható le következtetés, hogy a jogsértés kapcsán bepanaszolt és marasztalni kért

személy a sérelmezett plakátoknak terjesztője volt, de arra nincs adat, hogy egyben ő azok kiadója is.

A sérelmezett plakátok kiadójára vonatkozóan nem került semmilyen bizonyíték csatolásra, a rendelkezésre álló adatokból semmilyen következtetés nem vonható le az impresszum nélküli plakátok kiadójára nézve.

Ez azért lényeges, mert a bizonyítás körében a TVB utal a Kúria joggyakorlatára, miszerint a Ve. szabályrendszere alapján a kérelem alapjául szolgáló bizonyítékokat a kérelmezőnek kell előtárnia és a sikertelen bizonyítás következménye is őt terheli, a bizonyítási eszköznek pedig alkalmazni kell lennie a kérelemben előadottak bizonyítására [Kvk.I.37.470/2018/2.; Kvk.I.37.525/2018/3.; Kvk.VI.39.231/2022/2.].

Az elkövető személye azonosításának pedig azért van jelentősége, mert annak a kérdésnek az eldöntése, hogy sérült-e a választási eljárás valamely rendelkezése, független attól, hogy azonosítható-e a jogsértés elkövetője.

A jogszabálysértés megállapításán túli szankciók alkalmazása esetén viszont előkérdés, hogy annak elkövetője ismert-e a kifogás, illetve a fellebbezés elbírálásakor, hiszen a jogszabálysértéstől történő eltiltás vagy a bírság kiszabása például már nem alkalmazható az elkövető személyének ismerete nélkül.

Mivel a csatolt bizonyítékok alapján a TVB álláspontja szerint nem lehet megalapozott következtetést levonni a jogsértés elkövetőjének, azaz jelen esetben a jogsértő plakátok kiadójának személyére nézve, így a jogsértés megállapításán túli egyéb szankciók megállapításának véleménye szerint nincs helye, következésképpen a Kérelmező kifogásának csak részben adott helyt, a Ve. 218. § b) és d) pontja szerinti jogkövetkezményeket nem alkalmazhatta, azokat mellőzte.

Mindezek alapján a TVB az elsőfokú határozatot megváltoztatta és a rendelkező részben foglaltak szerint döntött.

A TVB határozata a Ve. 43. §-án, 140. §-án, 144. § (1) és (2) bekezdésén, 208. §-án, 218. §-án, 221. § (1) bekezdésén, a 231. § (5) bekezdés a) pontján, a jogorvoslatról való tájékoztatás a Ve. 222. § (1) bekezdésén, a 223. § (1), (3) bekezdésén, a 224. §-án, valamint a 225 §-án, az illetékfizetési kötelezettségről történő tájékoztatás az 1990. évi XCIII. törvény 37. § (1) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdés s) pontján alapul.

Debrecen, 2024. június 13.

Hajdú-Bihar Vármegyei
Területi Választási Bizottság
Debrecen

Dr. Rácsai Lajos Imre
elnök

Erről értesül:

- Hajdúnánás Város Helyi Választási Bizottsága (4080 Hajdúnánás, Köztársaság tér 1.; polghiv@hajdunanas.hu)
- Bódi Judit polgármesterjelölt ()
- Irattár

